

Президентът Георги Първанов подписа Указ за обнародване на Закона за културното наследство

11-03-2009 16:00 |

Президентът на Република България Георги Първанов подписа Указ за обнародване на Закона за културното наследство. Държавният глава внимателно се запозна с дебатите по приемането на закона и получените в администрацията становища по съдържанието му. Преди обнародването на закона президентът инициира среща с представители, застъпващи различни становища по закона.

Според държавния глава културно-историческото наследство е национален ресурс, който е невъзстановим. С всяка загуба на част от него ние губим и част от нашата идентичност. Безспорно е, че по отношение на опазване на старините трябва да провеждаме максимално рестриктивна политика, каквито са примерите в други европейски държави. Смяната на политическите субекти не бива да влияе върху приемствеността в тази политика. Такава приемственост няма как да се установи, ако не се постави началото на нова съвременна правна уредба.

Законът съдържа решения, които не се приемат безрезервно и еднозначно. Така например поради лаконичната правна уредба възникват спорове при тълкуване на нормите относно концесионирането на недвижими културни ценности. Неясни са и въпросите, свързани със собствеността и разпореждането с колекции, различни от движимите археологични културни ценности. Не са добре развити стимулите и гаранциите за оповестяване и предаване в музеите на случайно открити културни ценности.

В публичното пространство бяха изразени съмнения за противоречие на чл. 113 от закона, регулиращ сделките с движими културни ценности, с чл. 17 от конституцията. Изтъква се и противоречие на §5 от Преходните и заключителни разпоредби на закона, уреждащ собствеността и държането върху движими археологически културни ценности - национално богатство, с чл. 17, ал. 1 и чл. 58, ал. 1 от основния закон. Тези въпроси могат да бъдат решени като се има предвид разпоредбата на чл. 23 от конституцията чрез сезиране на Конституционния съд. Решението му ще се отрази по общозадължителен начин върху всеки конкретен спор занапред и ще допринесе за развитието на правната уредба.

Президентът се надява, че ще се спазят предвидените в закона срокове за приемането на изменения в други закони и издаването на подзаконови нормативни актове, за да се осигури пълната правна уредба на тези обществени отношения. Предвидено е законът да влезе в сила от 10 април 2009 г. Свързаните с него важни изменения в Наказателния кодекс трябва да са в сила също от тази дата. Продължава практиката на препращането към голям брой наредби, които да уреждат както условията, така и реда за едно или друго действие. Това поражда трудности при прилагането на всеки закон. Проблеми могат да възникнат и ако тези подзаконови актове не се приемат в срок.

Несъмнено нов Закон за културното наследство е абсолютно необходим за нормативното регулиране по съвременен начин на обществените отношения, свързани с българското национално културно-историческо наследство. Той има своите достойнства и недостатъци. Новият подход на държавата по отношение на съхранението на културното наследство обаче изисква приемането на такъв закон, който да постави основите на модерното и балансирано

управление на тази обществена сфера.